

Southern Finland-Estonia Sub-programme
Priority: 3. Attractive and dynamic societies
Direction of Support: Stimulating and preserving our heritage and culture

Hankkeen nimi: Forest heritage developer in joint cultural area

Tausta, lähtökohdat ja aikataulu

Metsät ovat Suomen merkittävin taloudellisesti hyödynnettävä luonnonvara. Metsien merkityksestä eri aikakausina kertovat metsissä olevat muinaisjäännökset ja teollisen ajan metsätalouden rakennelmat. Metsiin ja puihin liittyvät tavat ovat muokanneet kulttuuria ja tallentuneet yhteiseen muistiin ja nimitykseen. Metsämaisema on tärkeä osa suomalaista kulttuuriperintöä.

Valtioneuvosto hyväksyi maaliskuussa 2008 Kansallisen metsäohjelman 2015, joka edellyttää metsiin liittyvän kulttuurin kunnioittamista, vaalimista ja kehittämistä. Kulttuurisesti kestävä metsäala ottaa huomioon metsien käytön perinteet, lujittaa niitä ja luo uusia.

Valtioneuvosto hyväksyi helmikuussa 2007 maaseutupoliittisen erityisohjelman vuosille 2007-2010. Ohjelma edellyttää yhtenä kehittämistoimenpiteenä, että metsissä olevat kulttuuriperintökohteet inventoidaan.

Eurooppalainen maisemayleissopimus (Council of Europe Treaty Series no. 176) tuli voimaan Suomessa 2006. Sopimuksen lähtökohta on, että maisema on tärkeä ihmisten hyvinvoinnille, kansalliselle identiteetille ja kulttuurille. Maisemalla on merkitystä myös taloudelliselle toiminnalle. Sopimus kehottaa kehittämään maisemasuunnittelun työvälineitä.

RMK Riigimetsa Majandamise Keskus ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio toteuttivat vuosina 2005-2007 INTERREG-hankkeen, jossa kehitettiin metsätaloudellista perinnekulttuuria. Hankkeessa tuli esiin uusia teemoja, joiden kehitystyö käynnistyy uudessa hankkeessa.

Hanke toteutetaan 1.1.2009-30.11.2011. Tiedonkeruun menettelytapa testataan Uudenmaan alueella yksityismetsissä, metsämaiseman suunnittelun maastotyöt tehdään myös Uudellamaalla.

Hankkeen tulokset Suomen puolella

- 1) testattu tiedonkeruun menetelmä, joka julkaistaan TTS:n Research Forestry Bulletin julkaisusarjassa (painos 900 kappaletta) ja TTS's Publication Series - julkaisusarjassa (painos 500 kappaletta).
- 2) kolme seminaaria ja neljä opintomatkaa Viroon, yhteensä vähintään 110 osallistujaa
- 3) testattu menettelytapa paikallisen metsäkulttuuriperinnön huomioon ottavasta talousmetsän maisemasuunnittelusta
- 4) viestintäaineisto ja yhteistyöverkostot seuraavina osatuloiksina:
 - a. kaksi painettua esitettä (yhteensä 11 000 kappaletta)

Forest heritage developer

- b. yksi julkaisu verkkoversiona www.metsavastaa.net -sivuilla
- c. ajan tasalla pidetyt suomen- ja ruotsinkieliset hankkeen verkkosivustot www.metsavastaa.net ja www.skogsreflexen.net
- d. neljä artikkelia laadittu lehdistön käyttöön vapaasti julkaistaviksi
- e. 60 yhteistyöverkostoa hankkeen aikana
- f. kahdeksan uutta yhteistyöverkostoa syntyy
- g. kuusi jo toiminnassa olevaa yhteistyöverkostoa vahvistuu

Budjetti Suomen puolella

Rahoitus jakaantuu ERDF 75 %, kansallinen rahoitus 25 %

2009	2010	2011	Kokonaiskustannukset
203 811 euroa	165 330 euroa	64 954 euroa	434095 euroa

Toimenpiteet

WP1: Hankkeen johto ja koordinaointi

WP2: Tiedonkeruu menettelytavan kehittäminen

Tiedonkeruun menettelytapaa testataan Uudellamaalla. Alueen historiallinen, arkeologinen ja muu kulttuuriperintöön kohdistuva tieto kerätään ja informoidaan alueen metsänomistajille. Menettelytavan kehittämisessä hyödynnetään Viron osapuolen kokemuksia. Selvitetään menettelytavan kustannukset ja tekniset vaatimukset.

WP3: Inventointi Viron puolella

WP4: Koulutus

Järjestetään Viron ja Suomen osapuolien kesken opintomatkoja. Matkojen kohteina ovat Viron ja Suomen puolen metsäkulttuuriperintökohteet. Suomen puolella kohteet sijaitsevat Uudenmaalla. Suomen puolelle suuntautuu neljä opintomatkaa, joista TTS järjestää kaksi ja Tapio kaksi matkaa. Vastaavasti Suomen puolelta suuntautuu neljä opintomatkaa Viroon. Suomen puolen osallistujat ovat metsäalan ammattilaisia ja metsäkulttuurista kiinnostuneita henkilöitä.

Järjestetään kolme seminaaria metsäkulttuurikohteiden kartoituksesta, kulttuurisesti painottuneesta metsämaisemasuunnittelusta ja päätösseminaari.

WP5: Tiedon välitys

Hankkeen www-sivut ylläpidetään www.skogsreflexen.net ja www.metsavastaa.net -sivuilla. Tuotetaan teemoittain metsäkulttuuriartikkeleja. Kootaan yhteen ruotsinkielisille metsänomistajille viestintäaineistoa ja käynnistetään paikallisia verkostoja. Kehitetään kulttuurisesti kestävä metsätalouden maisemasuunnittelua, jota testataan Uudellamaalla. Järjestetään metsäkulttuurikohteen hoito -kilpailu, jonka avulla saadaan julkisuutta. Laaditaan kolme julkaisua, joista kaksi painetaan , yksi verkkojulkaisuna ja painetut julkaisut julkistetaan myös verkossa.